

ZÁMEČEK ZE ZADU:

**Čtení
do karantény**

Roman France:

DLUHY MĚ NAUČILY, JAK ŽÍT

Dluhy mě naučily, jak žít

Roman se svojí rodinou vyrůstal ve Strakonících v Jihočeském kraji. Do děčáku v Písku se dostal ve svých 6 letech. Do svých deseti let v děčáku kradl, utíkal a často se rval.

V deseti uvěřil v Boha a změnil se mu život. Vystudoval obor kuchař a pečovatel. V patnácti letech ho zadlužil otec, o deset let později se kvůli pomoci sestře s miminkem zadlužil sám.

Jak Romanův život ovlivnily dluhy, víra, jeho vlastní rodina a touha pomáhat druhým? Jak se ve svých 26 letech postavil Roman na vlastní nohy a co si z těžké životní lekce vzal?

Připravil Lukáš Kotlár

Příběh Romana France

(který vyrostl
v DD Písek):

SPLÁCEL JSEM TÁTOVY I SVOJE DLUHY, DNES UŽ JSEM NA SPRÁVNÉ CESTĚ

Do děčáku jsem šel v 6 letech spolu s dvěma mladšími sestrami Šárkou a Denisou. Co bylo předtím? Pamatuju si jen takovej záblesk, jak bruslím s máminým přítelem. To bylo dobrý. Ale stalo se určitě i hodně špatnejch věcí. Táta s mámou žil, akorát dřív byl takový, že ji prostě zmlátil, hrál automaty a máma zase hodně pila. Táta se dostal i do vězení a pak jsme byli sourozenci sami s mámou. Do děčáku v Písku šel se mnou i můj bratranec Jirka. Ale že bych měl úplně strašný vztah s mámou, tak to není. Naopak.

Pamatuju si, jak nám rodiče slíbili: „Seženu peníze a do půl roku si vás vezmem zpátky“. Jenomže co platilo slovo rodičů, kterým se pošklebovaly celé Strakonice? Během toho půl roku se na nás nedojeli ani podívat!

Z dětství před dětským domovem mám, asi z kojeneckého ústavu nebo něco takového pro malé děti, jednu strašnou vzpomínku, na kterou nikdy nezapomenu. Moje roční se-

stříčka se batolila po podlaze a nikdo na ni nedával pozor. Byl jsem v jiném pokoji a na jednu jsem uslyšel její pláč. Přiběhl jsem a vidím – sestříčka má rozseknutou hlavu! Z rány jí stříká krev. Pláče a ukazuje na nějakýho kluka. Přitlačil jsem dlaň na ránu, abych zastavil krvácení. A tety? Ty si popíjely dole kafičko! Křičel jsem, ale jak jsem měl dětskej hlas, tak mě tolik neslyšely. Nezájem. Přišly až po pěti minutách.

V DĚČÁKU GRÁZLEM

Po roce jsme se sestrami a bratránkem přešli do dětského domova v Písku. Tam už za námi jezdila matka, ale prodlevy mezi jejími návštěvami trvaly i rok. Skoro jsme ani nevěděli, že nějakou rodinu máme. Vlastně nám ani nechyběla. Až od sedmi let jsem občas jezdíval na víkend k mámě. Máma hodně pila a byla náladová a z ničeho nic vybuchla. Jako máma se k nám rozhodně nechovala.

Hned druhý den jsem vždycky chtěl zpátky do děcáku. Byl jsem rád, že v něm jsem.

Od rodičů jsem neměl žádný návyky, vůbec jsem se neuměl chovat. Děckám jsem kradl věci. Něco se mi líbilo, tak jsem to prostě vzal. Třeba dětský hodinky. Nikoho jsem neposlouchal a utíkal jsem. Na začátku jsem v sobě neměl nic, co se týká morálky, respektu, prostě jako mladej jsem byl nesnesitelný.

JAK JSEM SE STAL BERÁNKEM

Vše to začalo mým chováním, těmi krádežemi a tak. Pak nás jednou naše vychovatelka Petra vzala do Bratrské církve Elim, která byla v Písku. Chodilo nás tam asi 12 z domova, ale ostatní děcka potom přestaly. Bylo to na nás, Petra nás k tomu ani nějak nevedla. Spíše nám ukázala to místo, kde probíhaly například sportovní soutěže s duchovními příběhy a zamyšlením. Chodil jsem tam pořád, úplně mě to změnilo a ostatní mě ani nepoznávali. Chodil jsem na pravidelné setkání Awany od svých deseti do třinácti let.

Tam jsme přemýšleli o Pánu Bohu, modlili se a hráli hry.

Moje víra nebyla a ani není o víře v Boha. Vždy byla o volbě cesty, na které každý z nás je. Tehdy jsem stále něco hledal, a nakonec jsem to našel. V mém případě to bylo sebepoznání a víra, která ve mně zůstala až dodnes. Když měl někdo něco proti nebo nějaké narážky na moji víru, nikdy jsem to neřešil. Někteří si z toho dělali srandu. Říkal jsem všem okolo sebe, že mě to baví. Člověk vždycky něco hledá a toho by se měl držet. Říkám si, že kdybych tu cestu tehdy nenašel, tak jsem úplně hulvát až do teď.

Od těch deseti let jsem začal mít pocit, že je potřeba pomáhat. Do té doby jsem si ani neuvědomil, že existuje moje vlastní rodina. Začal jsem více naslouchat lidem a pomáhat. Přestal jsem se zaměřovat jen na sebe, ale také na ostatní. Když jsem byl starší, mluvil jsem s mladší i starší generací děcek v děcáku, ale nenašel jsem nikoho, kdo by si k tomu sám chtěl taky najít cestu.

Fusion - parta skvělých lidí, kteří zpívají ve sboru. To mě hodně bavilo

Do Bratrské církve Elim nás přivedla vychovatelka z domova. Tam jsem se našel, byl to první opravdový obrat k lepšímu v mém životě

Vedla nás k tomu teta Petra. Nebo jak to říct... Nevedla, spíše chtěla, abychom se o této možnosti dozvěděli, ale pak už to bylo na každém z nás. Začal jsem později taky chodit na Fusion. To je parta skvělých lidí, křesťanů i nekřesťanů, kteří zpívají ve sboru, a to mě hodně bavilo. Jsou to moderní pěvecké sbory. Jedná se o otevřené rock-popové pěvecké sbory pro každého ve věku od 13 do 20 let.

Po děčáku jsem se s vychovatelkou Petrou dlouho nesetkal, ale na těch akcích s Fusionem jsem poznal jejího syna a Petru jsem také později potkal. Mohl jsem jí tam poděkovat za to, co pro mě udělala. To bylo vlastně teprve před rokem.

Nesnažím se nikomu říkat, že víra je to hlavní, ale že každý si musí zvolit cestu, na kterou pak jde. Věřící navíc tady nejsou od toho, aby soudili, ale aby učili. Například když děcka zlobí, tak to je taky nějaká víra. Chtějí něčím pozornost a hledají tím cestu.

DLUHY

Když jsem jel v patnácti k tátovi domů, otec si půjčoval můj mobil. Pařil hry a přes můj mobil si nakupoval body. Nadělal mi dluhy na paušálu. Až jsem to ve svých osmnácti začal řešit, naběhly mně úroky a dluh vyletěl na dvacet tisíc.

Do DD v Písku jsem přišel v sedmi. Máma tam za náma jezdila jednou ročně

Máma mně nadávala, že jsem lempl, když si neumím sehnat práci a zaplatit to. V patnácti jsem chtěl paušál, což byla fakt hloupá chyba. Chtěl jsem mít všechno, ale neměl jsem nic.

Když mi bylo dvacet pět, přestěhovala se ke mně moje sestra Denisa. Byla s přítelem, který ji mlátil a měl ségru jen proto, aby mu uklízela, přitom spolu měli dítě. Bylo to fakt náročný. Chtěl jsem jí pomoci, a navíc jejímu miminku. Musel jsem platit nájem, elektřinu, paušál mně i ségře, a tak to šlo dál. Chtěl jsem se naplno o tu rodinu postarat. Musel jsem si dokonce půjčit na jídlo, protože už jsem s penězi nevycházel. Půjčil jsem si u Providentu, což bych už dneska nikdy neudělal.

Ačkoliv je Provident nejdražší, tak je "nejsnadnější". Všechny ostatní půjčky měly vždycky nějaké výhrady. Ale u Providentu je nejjednodušší sehnat peníze. Bylo to jen pár telefonátů a jedna schůzka, bylo to dost rychlý. Když si půjčíš 10.000, musíš splatit 20.000. Takže vždycky platíš dvojnásobek. A co se stane, když nesplácíte, jak máte? Nejdříve začnou naskakovat poplatky, ale ty nejsou tak drastický. Předtím jsem neměl tak měsíc a půl zapláceno a zaplatil jsem jenom asi o 2 tisíce navíc. Ale když už pak neplatíte dál, můžou to hodit do exekuce. To by bylo mnohem horší, pak už spíše nevyřešitelný. U Providentu jsem musel nakonec zaplatit dohromady kolem 30.000 korun, což je dost peněz.

Zuzanka, dcera ségry Denisy. Díky tomu roztomilému prckovi jsem vzal ségru domů a živil je, což zadělalo na další dluhy

UŽ NIKDY

Nikdo by do půjčky neměl spadnout vědomě. V mém případě jsem si prachy půjčil a věděl jsem, že půjčka není dobré řešení a věděl jsem, do čeho jdu, protože jsem to zažil. Ale nic jiného mi nezbylo. Nechtěl jsem v tu chvíli zneužívat druhé a musel jsem to udělat tou nejjednodušší cestou, i když jsem věděl, že je to špatně. Podle mě je půjčka věc, která není dobrá, a měla by se využívat až jako úplně krajní věc, a to jenom například na bydlení. Musel jsem si půjčit peníze na jídlo, což byl nesmysl. Fakt bychom se měli půjčkám co nejvíce vyvarovat. Platby kolem jsou stejný, plus k tomu ta půjčka, tak je to potom ještě horší spirála, kdy se například půjčuje půjčka na půjčku.

Dodnes jsem ve spojení s neziskovkou yourchance. Po celou kritickou dobu jsem měl i mentora. Ale neříkal jsem jim, že jsem si půjčil tam a tam. Jen jsem říkal, že jsem měl dluhy, ale nechtěl jsem, aby oni něco řešili. Nevěděl

jsem, co oni s tím zmůžou. Věděl jsem, že je to všechno moje blbost, a nechtěl jsem je otravovat. Nechtěl jsem taky slyšet tu kritiku, že to bylo všechno kvůli sestře, která mě svým pobytem u mě akorát finančně využívá, což jsem si až později skutečně uvědomil.

V yourchance mi stejně řekli, že mi přímo s těma penězma pomoci nemůžou a já jsem jim tehdy odpověděl, že jsem rád, že bych si ani o tuto pomoc nikdy neřekl. Začali jsme ale mluvit společně o mé situaci a celkově životě

a na závěr jsem bouchnul. Teprve pak jsem zjistil, že mě ségra jen využila. Bylo to hodně emoční, byly tam i slzy. Ani jsem nemluvil moc hezky s mým mentorem. Bylo toho na mě fakt hrozně moc. Do té doby jsem si myslel, že všechno zvládnou sám, ale nebylo to tak.

Kromě dokončeného kuchaře jsem později začal studovat pečovatelskou školu. První praxi jsem absolvoval v písecké Domovince a už při studiu mě zaměstnali. Z výplat jsem splácel dluhy.

Pracuji na tom, abych nyní dobojoval s úplně všemi dluhy a nenechal se ovlivnit dalšími půjčkami, které mě otravují. Potom bych chtěl mít už nějakou zálohu, aby se do budoucna zvyšovala, a na závěr bych chtěl mít své nové vlastní bydlení. Hlavní je už nespadnout. Každý někdy spadne, ale hlavní je se odrazit a jít už teď dál.

Dnes se mnou bydlí můj bratranec Jirka. Naučil jsem se už nastavit pravidla od začátku a on musí respektovat to, že všechno rozhodně nebudu platit já. Je s tím smířený a musí se snažit. Může se mnou bydlet v bytě, ale já musím mít jistotu, že bude schopný platit půlku nájmu a bude pracovat. Můžeme si dnes takto pomoci navzájem.

PRÁCE V CHARITĚ

Mám tři práce. Teď v době koronaviru sice můžu pracovat jen v jedné, ale jinak pracuji v Laser aréně a dělám ještě stěhováka. Jsem hyperaktivní a musím mít více práce. Jediné, co mi zbylo, je Charita ČR, kde pracuji jako pečovatel.

Dříve jsem pečovatelskou službu úplně zavrhl, že už ji nikdy nechci dělat. Ne kvůli klientům, ale kvůli personálu, který se choval ke klientům jak k hadru. Mně to přišlo neucitlivé. Pak mě jednou vyhodili z práce jako pečovatele a řekl jsem si, že už to nikdy dělat nebudu.

Se Zuzankou jsme pořád v kontaktu

Dříve jsem pracoval jako pošťák a chodil jsem do části, kde jsem potkal paní. Nečekal jsem, že ta paní byla pečovatelkou z Charity. Po nějaké době jsem k Charitě nastoupil i já. Doteďka jsem za to fakt rád. Všichni se tam drží toho, že chtějí pomáhat lidem. Není to pro nás ani tak práce jako komunita, ve který jsme rádi a do které rádi chodíme.

Pečovatel v domácnosti, kterého dělám, se věnuje péči buď u jednoduchých, nebo u těžších případů klientů u nich doma. Můžeme jim pomáhat s nákupy, pak je tam i přebalování, krmení, domácí péče od A do Z plus donášení obědů. Usnadníme tak často život klientům, jejichž rodiče nechtějí, aby skončili v pečovatelské, ale aby naopak měli zpestřený život u sebe doma.

Osudová roznáška pošty. Jako pošťák jsem potkal paní z Charity, kam jsem po nějaké době nastoupil i já. Ta práce má fakt smysl

DO ŽIVOTA MNĚ DALY NEJVÍCE VLASTNÍ ZKUŠENOSTI

Všechno, co vím, vlastně nevím od vychovatelů, ale z různých kurzů, organizací, neziskovek, se kterými jsem byl ve spojení, a z vlastních zkušeností. Přímo z děčáku ty zkušenosti nemám, mám je možná sice více z okolí, ale je jasný, že by to vlastně fakt bez děčáku nešlo. V děčáku jsem se nejvíce naučil formou táborů, vzdělávacích akcí a dalších akcí mimo dětský domov.

Držím vám všem palce.

V děčáku jsem strávil skoro 20 let svého života. Brzy mi bude 27 a věřím, že teď už jsem na správné cestě. Můj motor je pomáhat druhým a snažit se, abych jednou měl krásné bydlení... A kdo ví, co bude dál.

Roman France